

TẾT MẬU THÂN TẠI THÀNH PHỐ BẾN TRE

Thanh Tâm

Thành kính tưởng nhớ đến hàng ngàn chiến sĩ VNCH và đồng minh đã hy sinh, cùng với hơn 14.000 thường dân đã thiệt mạng trong trận tổng công kích của Việt cộng vào các tỉnh thành miền Nam Tết Mậu Thân 1968.

Vào ngày 11 tháng 9 năm 2001, hai tòa nhà chọc trời tại thành phố New York đã bị bọn khủng bố Hồi giáo dùng hai chiếc phi cơ hành khách đâm thẳng vào đánh sập và làm hơn ba ngàn thường dân chết. Hai tuần lễ sau đó, ngày 25 tháng 9 năm 2001, từ Làng Mai bên Pháp, Thiền sư Thích Nhất Hạnh đã bay sang Thành phố New York để thuyết giảng tại nhà thờ Riverside Church. Ngay trong đoạn mở đầu của bài thuyết giảng, Thiền sư đã đưa ra câu chuyện Tết Mậu Thân tại Thành phố Bến Tre, theo đó thì quân đội Mỹ đã có phản ứng quá dữ dội đối với một nhóm nhỏ du kích Việt cộng nên đã khiến cả thành phố này bị tiêu hủy. So sánh lời của Thiền sư với sự hiểu biết tại chỗ của tôi vào thời điểm Tết Mậu Thân và một tài liệu bằng tiếng Anh trên trang Wikipedia có liên quan

đến sự kiện này, tôi thật sự không hiểu tại sao vị thiền sư nổi tiếng này lại có thể nói những điều hoàn toàn sai sự thật như vậy.

Thiền sư Thích Nhất Hạnh đã nói: “Tôi được biết rằng thành phố Bến Tre có 300.000 dân, đã bị máy bay Mỹ đánh bom chỉ vì trong thành phố có một số du kích nhắm bắn vào máy bay Mỹ nhưng không thành công, và những du kích này đã bỏ đi. Thành phố bị máy bay Mỹ dội bom tiêu hủy, và người phi công sau đó nói rằng ông ta phải hủy diệt thành phố đó để cứu nó.”

Tôi vốn là một cư dân của Tỉnh lỵ Kiến Hoà, mà sau ngày 30 tháng Tư năm 1975, Việt cộng gọi là Thị xã Bến Tre, và trong vài năm gần đây, đã được nâng lên cấp thành phố, tỉnh Bến Tre. Tôi được biết:

- Tỉnh lỵ Kiến Hoà, vào thời điểm trước 1975, chưa được gọi là thị xã, nên chắc chắn phải có ít hơn 100.000 dân, vì vào thời đó một địa bàn phải có từ 100.000 dân trở lên mới được gọi là thị xã.
- Lực lượng cộng quân tấn công vào Tỉnh

ly Kiến Hoà phải có hàng trăm người vì những trận kịch chiến kéo dài từ khuya mừng Một rạng mừng Hai cho đến sáng Mừng Ba Tết mới tạm lắng dịu, với đủ loại súng lớn nhỏ, súng trường, trung liên, đại liên, súng cối mà năm bảy tên du kích không thể có.

- Khi một đơn vị của Trung đoàn 10, Sư đoàn 7 Bộ Binh và tiếp theo đó là một đơn vị của Sư đoàn 9 Bộ binh Mỹ tiến vào thành phố vào buổi sáng Mừng Ba Tết, Việt cộng chống trả yếu ớt và rút lui vội vã. Sau khi các đơn vị của Sư đoàn 7 Bộ binh Việt Nam và sau đó là Sư đoàn 9 Bộ binh Mỹ đi ngang qua nhà chúng tôi, chỉ cách chợ tỉnh ly khoảng 300 thước, thì vào xế chiều, chúng tôi nghe tin đồn Mỹ sẽ dội bom xóm chúng tôi cư ngụ nên hoảng hốt gom một số quần áo mừng mền cần thiết nhập vào đoàn người lánh nạn tìm nơi trú ẩn. Trên đường lánh nạn, chúng tôi đã chứng kiến nhiều xác cán binh Việt cộng nằm chết trên đường và các góc phố. Vì hoang mang sợ hãi nên nghe lời đồn là chúng tôi tin, không nghĩ tới thực tế là trong nội ô tỉnh ly đã không còn đạn độ nữa mà chỉ thỉnh thoảng nghe tiếng súng ở xa xa. Chúng tôi theo đoàn người vào trường tiểu học tỉnh ly tạm trú, chẳng nghe bom đạn gì ở xóm nhà của mình. Chẳng bao lâu sau đó thì lại nghe đồn Mỹ sẽ bỏ bom vào trường học, và nghe người ta bảo nhau nên chạy vào thánh thất Cao đài trú ẩn. Đã thấy cảnh chen chúc, thiếu mọi tiện nghi của những người lánh nạn, gia đình chúng tôi quyết định quay trở về nhà, không chạy nữa.
- Những ngày sau đó, khi ra sông lấy nước về dùng, chúng tôi lại thấy rất nhiều xác chết của Việt cộng nổi lềnh

bềnh cặp theo bờ. Chánh quyền tỉnh Kiến Hoà phải huy động tù nhân đi gom xác Việt cộng đem chôn tập thể ở ngoại ô, thuộc xã Phú Khương.

- Tỉnh ly Kiến Hoà là một trong những nơi bị thiệt hại nặng về người và nhà cửa. Tôi nhìn thấy cả một dãy phố lâu cặp theo bờ sông Bến Tre gần như bị hư hại hoàn toàn do bom đạn. Khu vực này tôi được nghe kể lại là nơi Việt cộng đặt Bộ Chỉ Huy điều khiển mặt trận. Các khẩu súng 12.7 ly của VC cũng đặt ở chỗ này. Những nơi khác trong thành phố thiệt hại nhẹ hơn, rải rác có những ngôi nhà bị trúng bom, đạn.
- Khi tình hình tạm ổn, chúng tôi được biết thêm là Dinh Tỉnh trưởng, Bộ Chỉ huy Tiểu khu, Trung tâm Quản trị Tiếp vận, các doanh trại quân đội, đồn bót nghĩa quân nằm trong các xã ven tỉnh ly, Ty cảnh sát, trạm kiểm soát của Cảnh sát, Bộ Chỉ huy, hậu cứ Trung đoàn 10 thuộc Sư đoàn 7 Bộ binh đều được giữ vững dù quân số phòng thủ rất ít do được nghỉ phép nhân lệnh hưu chiến vào dịp Tết hàng năm. Chỉ một nơi bị Việt cộng chiếm là cơ xưởng sửa chữa quân xa của tiểu khu.

Những điều vừa kể chứng tỏ rằng quân số Việt cộng tham chiến phải rất đông, không thể chỉ là năm bảy tên du kích như Thiên sư Thích Nhất Hạnh đã nói và việc cả thành phố bị hủy diệt hoàn toàn là không đúng sự thật.

Sau Tết Mậu Thân, tôi nhập ngũ. Mãn khóa căn bản quân sự, tôi chọn về Tiểu khu Kiến Hoà. Khoảng giữa năm 1969, tôi đang phục vụ tại Chi khu Hương Mỹ, được lệnh đến công tác tại xã An Thới. Toán công tác của chúng tôi phối hợp với nhân viên chi Thông tin, chi Chiêu hồi, đến đóng

quân bên cạnh Bộ Chỉ Huy của Tiểu đoàn 2, Trung đoàn 10, Sư đoàn 7 Bộ Binh. Một buổi chiều sau công tác hàng ngày, có chút nhàn rỗi, tôi bước vào bên trong một cái nghĩa trang nằm gần kề nơi đóng quân. Trên cánh cổng lớn của nó có tấm bảng nếu nhìn thẳng vào sẽ thấy hàng chữ “Nghĩa Trang Liệt Sĩ”, nhìn xéo từ phía trái thấy hàng chữ “Sống Vĩ Đại”, nhìn xéo từ phía phải thấy hàng chữ “Chết Vinh Quang”. Nghĩa trang này được chăm sóc rất chu đáo nên sạch sẽ, khang trang. Hai bên lối vào chánh chia đôi nghĩa trang được trồng hoa kiểng đẹp mắt, các ngôi mộ xây ngay thẳng, có mộ bia. Tôi tò mò đọc các mộ bia, thấy có cả trăm ngôi mộ ghi ngày tử trận có cùng những ngày cuối tháng Giêng đầu tháng 2 năm 1968 tức mừng Hai, mừng Ba Tết Mậu Thân và những ngày kế tiếp. Xã An Thới cùng với 5 xã khác trong quận Hương Mỹ đang được các lực lượng quân sự VNCH dần dần tái chiếm, sau đó đến các bộ phận khác thuộc chánh quyền dân sự như Xây Dựng Nông Thôn, Thông Tin, Chiêu Hồi phối hợp để kiểm kê dân số, lập sổ gia đình, giúp dân sửa nhà, dựng lại trường học, cầu đường, kêu gọi hồi chánh, lập lại chánh quyền xã ấp, v.v... Dù có cả một tiểu đoàn của Sư đoàn 7 ở đó cùng với một đoàn cán bộ Xây dựng Nông thôn, nhưng tôi không thấy một người lính hoặc một cán bộ nào có mặt bên trong nghĩa trang. Những người dân địa phương có trách nhiệm chăm sóc nghĩa trang vẫn tiếp tục công việc của họ không bị cản trở. Điều này đã nói lên tính nhân bản và đạo đức của các cấp quân cán chính VNCH, luôn biết tôn trọng nơi an nghỉ của người đã chết, dù đó là kẻ thù.

Khi tìm tài liệu để biết thêm về Tết Mậu Thân tại thành phố Bến Tre, tôi đã đọc trên

Wikipedia một bài bằng tiếng Anh có tựa là “Battle of Bến Tre”.

Bài “Battle of Bến Tre” đăng trên trang Wikipedia cho biết nhiều chi tiết nhưng tôi chỉ tóm lược như sau:

- Tỉnh lỵ Kiến Hoà có 74.544 người dân.
- VC có khoảng 800 quân thuộc Tiểu đoàn 518 Chủ lực quân và Tiểu đoàn 516 Địa phương tấn công vào Bến Tre.
- Trong 16 tiếng đồng hồ đầu, VC kiểm soát toàn thành phố và bờ sông phía Nam, ngoại trừ những cơ quan MACV của Mỹ, hành chánh và quân sự đầu não của tỉnh, ty Cảnh sát Quốc gia.
- 2 tiểu đoàn của Sư đoàn 7 Bộ Binh VNCH cùng 2 đại đội thuộc Sư đoàn 9 Bộ Binh Mỹ tái chiếm thành phố. Ông Trung đoàn trưởng Trung đoàn 10, Sư đoàn 7 BB Việt Nam Cộng Hoà tử thương.
- Lực lượng Mỹ đã hạ 328 VC.
- 528 thường dân thiệt mạng, hơn 5.000 ngôi nhà bị phá hủy.
- Hơn 30.000 thường dân tạm trú trong các trại tỵ nạn.
- Vào ngày 7 tháng 2 năm 1968, ký giả Peter Arnett của Associated Press đã bay đến Bến Tre để lấy tin về trận chiến ở đó. Ông ấy dẫn lời một Thiếu tá Mỹ giấu tên nói “Cần phải hủy diệt thành phố để cứu nó.” Trong phần chú thích của tài liệu đăng trên trang Wikipedia vào năm 2018 tên của vị Thiếu tá đó vẫn chưa được tiết lộ.

Về quân số của 2 tiểu đoàn thuộc Trung đoàn 10, qua lời kể của bạn tôi có người anh là một sĩ quan trung đội trưởng thuộc

tiểu đoàn 3/10, thì lúc ấy mỗi tiểu đoàn chỉ có 150 quân, số còn lại đi phép Tết.

Liên quan tin tức được đề cập trên, xin nói rõ là VC hoàn toàn thất bại vì chỉ chiếm được một cơ xưởng sửa chữa quân xa của Tiểu khu Kiến Hoà. VC không chỉ “chưa thể dứt điểm Dinh Tỉnh trưởng” mà tất cả những nơi quan trọng khác như Tòa Hành Chánh Tỉnh, Bộ Chỉ huy Tiểu khu, Trung tâm Quản Trị Tiếp vận Tiểu khu, Bộ Chỉ huy và hậu cứ Trung đoàn 10, Ty Cảnh sát, thậm chí một trạm kiểm soát chỉ có 6 nhân viên Cảnh sát canh giữ VC vẫn không chiếm được dù đã ra sức tấn công nhiều đợt.

Nói về chợ Bến Tre mà VC khoe rằng đã chiếm được phần lớn thì ngay khuya Mừng Một rạng Mừng Hai Tết, nhà lồng chợ đã bị VC đốt. Tôi biết rõ việc này vì nhà tôi chỉ cách chợ khoảng dưới 300 thước. Hùng sáng Mừng Hai Tết, chúng tôi nhìn qua khe cửa thấy trên đường rất nhiều thương gia người Hoa có tiệm hoặc sạp buôn bán ngoài chợ mặt mày lo âu, hốt hải đi ngang qua nhà, tiến về phía chợ. Người thì mang bao, túi, người đeo quang gánh, người đẩy xe ba gác, người chạy xe ba bánh. Lúc họ quay trở lại, mang theo linh kính hàng hoá về nhà. Hỏi ra thì biết chợ đã cháy gần hết và những người buôn bán này cố đem được món nào về thì đem.

Sau này, Việt cộng tuyên truyền chợ bị hư hại là do Mỹ dội bom. Thực tế là, đến sau 12 giờ trưa ngày Mừng Hai Tết, mới có sự xuất hiện của máy bay Mỹ, trong khi đó thì ngôi chợ đã bị VC đốt từ khuya.

Qua bài viết vừa kể trên và căn cứ vào tình hình thực tế lúc bấy giờ càng chứng minh rằng những lời của Thiền sư Thích Nhất Hạnh hoàn toàn không xác thực.

Cùng một sự kiện nhưng mỗi người kể theo cách của mình nên có những điểm không phù hợp, bên cạnh đó cũng có những điểm tương đồng hoặc bổ túc cho nhau. Chỉ riêng lời phát biểu của Thiền sư Thích Nhất Hạnh là quá khác biệt nếu không muốn nói là vô lý. Dùng một câu chuyện khác xa sự thật để mở đầu cho bài thuyết giảng có ngụ ý rằng chính phủ, quân đội Mỹ đã đối xử không tốt với các dân tộc, đất nước khác nên phải hứng chịu sự trả thù với việc hai tòa nhà chọc trời bị đánh sập, có làm mất đi giá trị bài thuyết giảng của thiền sư trước một cử tọa hơn 3.000 người Mỹ và ngoại quốc vốn rất ngưỡng mộ ông?

Nhân ngày tưởng niệm 11 tháng 9 năm 2024 tại Mỹ, nhớ lại Tết Mậu Thân 1968 tại tỉnh Kiến Hoà

Thanh Tâm

